

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2014-10-28

Dnr KS 2014/0298-267

Till Kommunstyrelsen

Markavtal med Skanova

Sammanfattning

Markavtal med ledningsägare som har ledning i kommunal gata i Österåkers kommun avses att tecknas. Samarbetsavtal tecknas med de kommunala ledningsägarna.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

Godkänner markavtalet med Skanova och att motsvarande avtal tecknas med övriga ledningsägare.

Bakgrund

Att lägga ledning i kommunal gata har fram till nu varit utan avgift. Då det påverkar den skattefinansierade gatudriften att ha ledningar i gatumark så föreslås att det tas ut en årlig avgift från ledningsägare för att täcka kommunens merkostnader. Vid exploaterings- och investeringsprojekt tas avgift ut för att täcka kostnader för grävarbeten och samordning.

Förvaltningens slutsatser

Mark- och exploateringsingenjör eller Plan- och exploateringschef har enligt delegationsordningen ÖFS 2013:34 rätt att upplåta gatu-, väg och parkmark för nedläggning av el-, TV-, telekablar samt kulvertar medan det är mer oklart om rätt finns att ta betalt för upplåtelsen varför detta ärende tas upp för politiskt beslut och får ses som ett principiellt ställningstagande.

Detta avtal kommer att öka intäkterna med ca 40 tkr per år och avser att täcka merkostnader för drift av gata. Avtalet förtydligar även vad som gäller vid ombyggnation av gata och vid nybyggnation vilket underlättar samarbetet väsentligt vid exploatering- och investeringsprojekt.

Bilagor

1. Markavtal med Skanova, 2014-10-23

Kent Grullberg

Samhällsbyggnadschef

Anna Anderman

Väg- och trafikchef

Mellan Österåkers kommun (kommunen) och TeliaSonera Skanova Access AB, org nr 556446-3734 (ledningsägaren) har denna dag träffats följande

MARKAVTAL

Bakgrund och förutsättningar

Ledningsdragning i landets tätorter sker normalt i gatumark och annan allmän platsmark. Det är i de flesta fall önskvärt och ändamålsenligt att använda dessa utrymmen för ledningsändamål. Ledningarna tjänar regelmässigt ett allmänt ändamål vars tillgodoseende för kommunen själv utgör ett viktigt intresse. Utvecklingen mot fler ledningsägare har inneburit att konkurrensen om utrymmet har ökat. Flera olika ledningsägare har även medfört ett behov av samordning mellan olika ledningsägares och mellan ledningsägares och kommunens arbeten. Ett av syftena med detta avtal är att skapa förutsättningar för effektivt markutnyttjande, samordnade gräv- och anläggningsarbeten samt god planering.

Förekomsten av ledningar i kommunens mark medför besvär och arbete för kommunen men innebär även nytta för kommunen. En bärande princip i detta avtal är att varje verksamhet ska bära de kostnader som verksamheten ger upphov till men även att de besparingar som samordningen kan ge upphov till ska fördelas mellan ledningsägarna och kommunen.

Eftersom alla tätorter förändras är det inte ovanligt att det förr eller senare uppkommer behov att flytta en ledning. Avtalet innebär en absolut rätt för kommunen att få till stånd nödvändiga flyttningar. Kostnaderna för flyttning ska dock fördelas mellan parterna med beaktande av vilken typ av ledning det rör sig om och hur länge ledningen legat på platsen.

Ersättningen till kommunen ska täcka de kostnader och olägenheter som uppstår för kommunen p.g.a. att ledningsägaren har sina ledningar och tillbehör i kommunens mark. Här i inkluderar administrativa merkostnader, ökade framtida drifts- och underhållskostnader samt ökade kostnader för hänsynstagande vid framtida användning av marken. Eftersom ledningsägaren själv bekostar ev. flyttning av ledningarna efter att viss tid förflutit och kommunen ska bära risken för flyttningar dessförinnan, ska ersättningen inte inkludera framtida flyttkostnader för kommunen. Kostnader som har direkt samband med själva grävningen (t.ex. ev. avgift för administration av grävningstillstånd och återställningskostnader) omfattas inte av ersättningen utan regleras separat i samband med grävningen.

Detta avtal ersätter alla tidigare avtal och andra överenskommelser avseende ledningsägarens ledningar i kommunens allmänna platsmark samt i annan kommunen tillhörig mark när särskild överenskommelse träffats om att tillämpa avtalet på sådan mark.

Termer och begrepp som används i avtalet ska ha den innebörd som följer av branschpraxis och relevant lagstiftning.

§ 1. Avtalets tillämpningsområde

Detta avtal omfattar upplåtelse för ledningsändamål. Kommunen ska medverka till att upplåta kommunens mark för ledningsändamål på de villkor som följer av avtalet.

Upplåtelsen avser utrymme i allmän platsmark för bibehållande av befintliga samt anläggande och bibehållande av nya ledningar av följande slag: Teleledningar inom det upplåtna utrymmet.

Med teleledningar avses i detta avtal alla kablar och ledningar genom vilka överförs signaler för ljud, text, bild, data eller annat. I teleledning ingår sådana för dess ändamål erforderliga anordningar som block, brunnar (< 15 kvm), skåp, stolpar, tunnlar och andra tillbehör.

Avtalet omfattar även sådan upplåtelse till ledningsägaren i annan av kommunen tillhörig mark när särskild överenskommelse träffats om detta.

Med teleledningar avses i detta avtal alla kablar och ledningar genom vilka överförs signaler för ljud, text, bild, data eller information i övrigt.

Upplåtelsen avses även utrymme som är nödvändigt för att anlägga och bibehålla tillbehör till ledning samt rätt att disponera det utrymme som behövs för att utföra anläggnings- och underhållsarbeten.

Den exakta sträckningen av ledningar och placeringen av tillbehör ska godkännas av kommunen och bestäms i grävningstillstånd.

Ledningsägarens rätt enligt detta avtal utgör inget hinder för kommunen eller annan anläggningsägare att disponera marken eller utföra arbete i eller på marken.

§ 2. Grävningstillstånd

Grävningsarbeten eller arbeten som på annat sätt innebär ingrepp i kommunens mark kräver särskilt tillstånd (grävningstillstånd) av kommunen.

Akuta reparationsarbeten får utföras utan tillstånd. Sådana arbeten ska snarast anmälas till kommunen.

Regler och rutiner för grävningstillstånd framgår av kommunens vid varje tid gällande anvisningar i Teknisk handbok. Innan kommunen ändrar sina anvisningar ska samråd ske med ledningsägaren.

Österåkers kommun tar för närvarande inte ut någon avgift för att täcka kommunens kostnader för hantering av grävningstillstånd. Om kommunen under avtalstiden beslutar om att avgift ska införas är bolaget skyldig att betala avgift enligt av kommunen fastställd taxa.

§3. Övriga tillstånd

Användning av offentlig plats för t.ex. upplag eller uppställning av bodar och containers kan kräva tillstånd av polismyndigheten enligt 3 kap. 1 § ordningslagen. Det ankommer på ledningsägaren att i förekommande fall inhämta sådant tillstånd. För användningen uttas särskild avgift enligt de grunder som beslutats av kommunfullmäktige.

Det ankommer på ledningsägaren att iaktta gällande lagar och föreskrifter och att inhämta och vidmakthålla eventuellt erforderliga tillstånd för åtgärderna och att göra eventuellt erforderliga anmälningar.

§4. Anmälan

Ledningsägaren ska senast den 30 januari varje år, lämna uppgifter om arbeten som planeras under det kommande året. Uppgifterna ska lämnas till kommunen, Samhällsbyggnadsförvaltningen. Tillkommer arbeten ska anmälan göras i god tid innan arbetenas utförande.

Kommunen ska senast den 30 januari varje år, offentliggöra uppgifter om lednings- eller gatuarbeten som planeras under det kommande året samt om förestående detaljplanarbete. Uppgifterna ska även lämnas till ledningsägaren. Tillkommer arbeten ska ledningsägaren underrättas i god tid innan arbetenas utförande.

Parterna förbinder sig att om möjligt använda den nationella portalen för ledningsanvisning (www.ledningskollen.se) för att anmäla vilka arbeten som planeras. Sådan anmälan ska göras i god tid innan arbetenas utförande.

§5. Samordning och samförläggning

Parterna ska tillvarata möjligheterna att samordna lednings- och vägarbeten i syfte att minimera kostnader och olägenheter. Parterna ska årligen, eller med det mellanrum som annars överenskommes, träffas för att planera och utvärdera samordningen av gatu- och ledningsarbeten tillsammans med övriga i kommunen verksamma ledningsägare. Kommunen ansvarar för att sammankalla mötet.

Part ska, i samband med egna arbeten, bereda andra parten möjlighet att samtidigt förlägga ledning och/eller kanalisation eller utföra andra arbeten på sina anläggningar. De praktiska detaljerna kring arbetet ska överenskommas vid varje enskilt tillfälle. Utnyttjar part sin rätt att samförlägga/samordna arbetena, ska de kostnadsbesparingar som därigenom uppstår fördelas mellan parterna efter vad som är skäligt.

Ledningsägaren är skyldigt att på kommunens begäran och när inga väsentliga hinder möter, samförlägga planerade ledningar med annan ledningsägares planerade ledningar eller kanalisation och därvid medverka till att gemensamma anläggningskostnader fördelas efter vad som är skäligt.

Parterna förbinder sig om att om möjligt använda den nationella portalen för ledningsanvisning (www.ledningskollen.se) för att åstadkomma samordning och möjliggöra samförläggning.

§6. Kartor och redovisning av ledningar

Part ska på begäran av den andra parten utan ersättning tillhandahålla de kartor avseende sina ledningar och andra anläggningar som parten innehar och som den andra parten behöver för att planeras och utföra egna arbeten.

Ledningsägarens nyttjande av kommunens kartor och stornät för projektering, byggande och dokumentation av ledningar och tillbehör ska regleras i separat MBK-avtal.

Ledningsägaren ska svara för inmätning av nyanlagda ledningars verkliga läge i enlighet med kommunens kvalitetsanvisningar.

Ledningsägaren ska kunna redovisa nyanlagda ledningars läge digitalt i av kommunen använt koordinatsystem, SWEREF99 18 00 i plan och RH2000 i höjd.

§7. Kabelvisning

Vid parts arbete ska den andra parten senast 3 arbetsdagar efter anmaning kostnadsfritt på marken visa de egna ledningarnas lägen eller tillhandahålla denna information i form av utdrag ur kartor. Parterna ska därvid beakta möjligheten att nyttja digitalt material.

Parterna ska komma överens om hur kabelvisning ska hanteras vid akuta arbeten.

§8. Arbetets bedrivande

Ledningsägarens arbeten ska utföras skyndsamt och så att olägenheter för kommunen, andra anläggningsägare och allmänheten minimeras.

Ledningsägarens arbeten ska i övrigt ske i enlighet med kommunens Tekniska handbok och vid varje tid gällande anvisningar och i enlighet med vad som föreskrivits i grävningstillståndet. Innan kommunen ändrar sina anvisningar ska samråd ske med ledningsägaren.

§9. Återställning

Ledningsägaren har ansvar att själv återställa arbetsområdet. Återställningen ska ske enligt kommunens Tekniska handbok och övriga anvisningar. Ledningsägaren svarar för och bekostar avhjälpande av sprickor, sättningar och andra brister som framträder under garantitid enligt räknat på dagen för godkänd slutbesiktning.

Om arbetena inte bedrivs med skyndsamhet eller enligt de anvisningar som gäller har kommunen rätt att utföra återställning av arbetsområdet till ett skick likvärdigt med det området hade innan arbetet påbörjades på ledningsägarens bekostnad.

Återställningen ska utföras vid lämpligt tillfälle i så nära anslutning till grävningsarbetet som möjligt. Ersättningen för kommunens arbeten ska baseras på kommunens självkostnader och debiteras efter utfört arbete.

Om ledningsägaren schaktar i belagd yta inom 3 år efter att ytan belagts ska ledningsägaren till kommunen utge en ersättning motsvarande kostnaden för beläggning av hela ytans bredd (gatubredd) alternativt utför ledningsägaren beläggning av hela ytans bredd enligt kommunens gällande anvisningar. Vid krav på schakt senare än 3 år efter att ytan är belagd gäller återställning i enlighet med kommunens Tekniska handbok alternativt träffas annan överenskommelse i samband med schakttillståndet. Vid schaktning i gång- och cykelväg eller gångbana ska alltid hela bredden asfalteras vid återställning.

§10. Beslut om flyttning av befintlig anläggning

I god tid innan planläggning, planändring eller annan liknande ändring eller utveckling eller omdaning av markanvändningen ska parterna samråda med varandra. Samrådet syftar bl.a. till att undvika flyttning eller ändring av anläggningar. Kommunen avgör dock slutligen om ledningsägarens anläggningar kan ligga kvar eller inte.

§11. Fördelning av kostnader vid flyttning av befintlig anläggning

Blir det ändå nödvändigt att flytta eller ändra en anläggning som tillhör den andra parten ska den part som begärt åtgärden ersätta de kostnader som uppkommer för den andra parten om inte annat följer nedan.

Flyttning av teleledningar

Har mer än 3 men mindre än 5 år förflutit från det att kommunen godtagit ledningsägarens anläggningsåtgärd till dess att kommunen begär att anläggningen flyttas/ändras på grund av

kommunens arbeten betalar parterna hälften var av kostnaden. Har mer än 5 år förflutit betalar ledningsägaren hela kostnaden.

§12. Ersättning

Ledningsägaren ska betala en årlig ersättning för det besvär och arbete som upplåtelsen åsamkar kommunen. Ersättningen är 1,30 kr multiplicerat med antal invånare i kommunen.

Ersättningen är anpassad till konsumentprisindex för oktober månad år 2013 (314,4). Ersättningen ska årligen per den 1 januari justeras med det procenttal varmed indextalet föregående oktobermånad har förändrats i förhållande till basåret.

Ersättningen beräknas per kalenderår och betalas årligen i efterskott inom 30 dagar efter fakturering. Fakturering ska ske senast den 30 juni varje år.

§13. Skadestånd

Part ansvarar enbart för direkta skador som orsakas genom försummelse av honom, hans anställda eller av anlåtade uppdragstagare.

Kommunen är i inget fall ersättningskyldig för skada som orsakats av markens beskaffenhet, grundvattenförändringar, tredje mans eller allmänhetens utnyttjande av markområdet eller liknande omständigheter.

§14. Arbeten som berör ledningsägarens anläggningar

Ger kommunen tillstånd till tredje man att utföra arbete som medför risk för skada på ledningsägarens anläggningar enligt detta avtal, ska kommunen tillse att ledningsägaren kontaktas innan arbetet påbörjas. Kommunen ska kräva att sådana arbeten utförs i enlighet med kommunens anvisningar enl. §8.

Motsvarande gäller när kommunen ska utföra egna arbeten som medför risk för skada på ledningsägarens anläggningar enligt detta avtal.

Parterna förbinder sig att om möjligt själv använda och hänvisa tredje man till att använda den nationella portalen för ledningsanvisning (www.ledningskollen.se) för att ta reda på vilka ledningsägare som berörs av ett arbete och för att kontakta dessa.

§15. Överlåtelse av mark m.m.

Avser kommunen att överlåta och/eller genom planändring ändra användningen av ett markområde där ledningsägaren har anläggningar med stöd av detta avtal ska kommunen samråda med ledningsägaren i syfte att undvika flyttning eller ändring av anläggningen. Kommunen avgör dock slutligen om anläggningen kan ligga kvar eller inte.

Om anläggningen ändå behöver flyttas eller ändras tillämpas §11.

Kan anläggningen ligga kvar i oförändrat läge ska kommunen, när det är lämpligt, medverka till att ledningsägaren erhåller ledningsrätt eller motsvarande skydd för den del av anläggningen som berörs av överlåtelsen.

Om det finns risk för att en anläggning som ska ligga kvar utgör fastighetstillbehör till kommunens fastighet, ska kommunen även medverka till att det vid förrättning fattas beslut

om frigörande av fastighetstillhörighet enl. 12a § ledningsrättslagen, avseende den del av anläggningen som berörs av en överlåtelse.

§16. Avtalstid

Detta avtal gäller i 15 år räknat från och med **2014-12-01**. Om ingen av parterna säger upp avtalet senast 2 år före avtalstidens utgång är avtalet förlängt tills vidare, med 2 års uppsägningstid och på i övrigt oförändrade villkor.

§17. Överlåtelse

Ledningsägaren får inte överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal utan kommunens medgivande. Kommunen får inte vägra medgivande avseende överlåtelse till företag som övertagit nätkoncessionen för det område som omfattas av avtalet eller till företag inom den koncern eller företagsgrupp av motsvarande slag som ledningsägaren tillhör.

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Stockholm 2014-
För Skanova

Åkersberga 2014-
För Österåkers kommun

.....

.....

.....

.....